Od danych do decyzji. Krakowski model zarządzania turystyką

2026-06-09

Kraków odwiedza coraz więcej osób, ale dziś dla miasta równie ważne jak liczba gości są ich potrzeby, sposób podróżowania i wpływ turystyki na jakość życia mieszkańców. Dlatego rozwój turystyki coraz częściej opiera się nie na intuicji, lecz na analizie danych. Pozwalają one lepiej zrozumieć, kto odwiedza Kraków, jak korzysta z jego oferty i jakie korzyści przynosi to lokalnej gospodarce. Najnowsze wyniki badań pokazują, że miasto konsekwentnie zmierza w kierunku modelu turystyki opartego na jakości, równowadze i długofalowych korzyściach.

Coraz więcej wiemy o tym, jak turyści korzystają z Krakowa

Kraków od lat pozostaje jednym z najważniejszych celów podróży w Polsce i Europie Środkowej. Jednak współczesne zarządzanie turystyką nie polega już wyłącznie na monitorowaniu liczby odwiedzających. Coraz większego znaczenia nabiera wiedza o tym, kim są goście odwiedzający miasto, jak długo pozostają w Krakowie, z jakich usług korzystają oraz jaki wpływ wywierają na lokalną gospodarkę i codzienne funkcjonowanie miasta.

Dlatego Kraków konsekwentnie rozwija model zarządzania turystyką oparty na danych i zasadach zrównoważonego rozwoju. W praktyce oznacza to podejmowanie decyzji w oparciu o rzetelne analizy, a nie wyłącznie intuicję czy bieżące trendy.

W 2025 roku zakres prowadzonych badań został rozszerzony między innymi o analizy wykorzystujące dane pochodzące z aplikacji mobilnych oraz kart płatniczych. Dzięki temu możliwe jest nie tylko dokładniejsze określenie liczby odwiedzających, ale także analiza sposobu korzystania z oferty miasta, poziomu wydatków czy sezonowości ruchu turystycznego.

Rozwijany system analiz pozwala również lepiej rozumieć zmieniające się potrzeby turystów oraz szybciej identyfikować nowe trendy. W efekcie miasto może skuteczniej planować działania promocyjne, rozwój oferty oraz inwestycje wspierające zarówno mieszkańców, jak i odwiedzających.

Ruch turystyczny w Krakowie

Nie tylko liczba turystów. Coraz większe znaczenie ma jakość pobytu

W 2025 roku Kraków odwiedziło 16,25 mln osób. To wynik wyższy o około 10 proc. niż rok wcześniej. Jeszcze ciekawsze są jednak dane dotyczące wpływu turystyki na gospodarkę miasta.

Szacuje się, że odwiedzający pozostawili w Krakowie około 15,4 mld zł. To wzrost przekraczający 70 proc. w stosunku do poprzedniego roku. Choć na tę wartość wpływają również zmiany cen usług turystycznych, badania pokazują jednocześnie wyraźny wzrost zainteresowania ofertą o wyższym standardzie.

Coraz więcej gości wybiera lepsze hotele, częściej korzysta z oferty gastronomicznej, wydarzeń kulturalnych i płatnych atrakcji. W efekcie rośnie nie tylko liczba odwiedzających, ale przede wszystkim wartość ekonomiczna generowana przez ich pobyt.

To właśnie taki kierunek rozwoju jest jednym z podstawowych założeń zrównoważonej turystyki. Chodzi nie o maksymalizację liczby turystów za wszelką cenę, ale o zwiększanie korzyści dla miasta i lokalnej gospodarki przy zachowaniu wysokiej jakości życia mieszkańców.

Potwierdzają to również dane dotyczące rynku hotelowego. W 2025 roku ponad 60 proc. gości korzystających z hoteli wybierało obiekty czterogwiazdkowe, a udział segmentu premium systematycznie rośnie. Dzięki temu korzyści ekonomiczne mogą rosnąć szybciej niż sam ruch turystyczny.

Kto odwiedza Kraków? Liczy się nie tylko liczba gości

Analizy pokazują, że ogromne znaczenie ma również struktura ruchu turystycznego.

Wśród zagranicznych gości najliczniejszą grupę stanowili Brytyjczycy, których udział przekroczył 26 proc. Jednocześnie rosło znaczenie rynku hiszpańskiego, a stabilną pozycję utrzymywali turyści z Niemiec.

Niewielkie zmiany udziałów odnotowano w przypadku Francji, Włoch i Stanów Zjednoczonych. Nie oznacza to jednak utraty znaczenia tych rynków. Zarówno Włochy, jak i USA pozostają jednymi z najważniejszych kierunków przyjazdowych dla Krakowa.

Szczególnie istotny jest rynek amerykański. Turyści ze Stanów Zjednoczonych należą do grup o najwyższej sile nabywczej. W 2025 roku przeciętny gość z USA wydawał podczas pobytu około 2958 zł, co było jednym z najwyższych wyników spośród wszystkich analizowanych rynków.

Dane te pokazują, że skuteczna polityka turystyczna nie może opierać się wyłącznie na liczbie odwiedzających. Równie ważna jest ich struktura, długość pobytu oraz wpływ ekonomiczny.

Istotną rolę odgrywa także turystyka krajowa. Szczególnie ważni pozostają odwiedzający z Małopolski, województwa śląskiego i mazowieckiego. To właśnie rynek krajowy zapewnia dużą stabilność ruchu turystycznego i ogranicza zależność od zmian zachodzących na rynkach międzynarodowych.

Dane pomagają patrzeć dalej niż jeden sezon

Badania pozwalają obserwować nie tylko bieżącą sytuację, ale również długofalowe trendy.

Pierwsze dane z 2026 roku wskazują między innymi na stopniowe zmniejszanie sezonowości ruchu turystycznego. Coraz większa liczba odwiedzających pojawia się także poza tradycyjnym szczytem sezonu.

Jest to korzystne zarówno dla przedsiębiorców, jak i mieszkańców. Bardziej równomierne rozłożenie

ruchu turystycznego oznacza lepsze wykorzystanie infrastruktury miejskiej, większą stabilność działalności gospodarczej i mniejszą koncentrację ruchu w najbardziej obciążonych okresach.

Kraków rozwija również analizy dotyczące sektora spotkań i wydarzeń biznesowych (MICE), rynku najmu krótkoterminowego, gospodarki nocy oraz relacji pomiędzy mieszkańcami a turystyką.

Szczególne znaczenie będą miały także nowe rozwiązania wynikające z przepisów Unii Europejskiej dotyczących rejestracji obiektów świadczących usługi najmu krótkoterminowego. Pozwolą one po raz pierwszy precyzyjnie określić skalę tego zjawiska oraz jego wpływ zarówno na rynek turystyczny, jak i mieszkaniowy.

Dzięki analizom możliwe jest również lepsze rozpoznawanie obszarów wymagających wsparcia, identyfikowanie miejsc o największej koncentracji ruchu oraz skuteczniejsze zarządzanie rozwojem oferty turystycznej w skali całego miasta.

Turystyka, która przynosi korzyści

Turystyka pozostaje jednym z ważnych atutów Krakowa i istotnym źródłem korzyści dla lokalnej gospodarki. Jej rozwój wymaga jednak zachowania równowagi pomiędzy potrzebami odwiedzających, mieszkańców i przedsiębiorców.

Dlatego Kraków konsekwentnie rozwija model zarządzania oparty na wiedzy, badaniach i danych. Nie po to, by liczyć turystów, lecz po to, by lepiej rozumieć zachodzące procesy, przewidywać zmiany i podejmować decyzje służące długofalowemu rozwojowi miasta.

Dane pozwalają skuteczniej planować działania promocyjne, rozwijać ofertę odpowiadającą potrzebom odwiedzających oraz minimalizować potencjalne negatywne skutki związane z intensywnym ruchem turystycznym.

To właśnie w ten sposób dane stają się punktem wyjścia do odpowiedzialnych decyzji. A odpowiedzialne decyzje są fundamentem turystyki, która przynosi korzyści mieszkańcom, przedsiębiorcom i odwiedzającym – dziś i w przyszłości.

Artykuł jest częścią cyklu publikacji Gminy Miejskiej Kraków na temat stanu turystyki w Krakowie. Cykl ma pomóc usystematyzować kluczowe pojęcia i zjawiska oraz analizować wady i zalety krakowskiej turystyki w oparciu o dane. Jest też zachętą do aktywnego udziału w dialogu społecznym pomiędzy mieszkańcami, przedsiębiorcami a samorządem.